

Львівський національний медичний університет
імені Данила Галицького

клінічної імунології та алергології

ІМУНОПРОЛІФЕРАТИВНІ хвороби: сучасні методи імунодіагностики

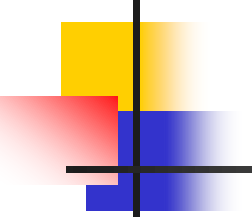

ЕТИОЛОГІЯ

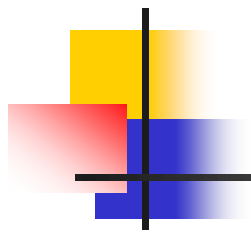
- невідома
- клінічна картина подібна до ЛПЗ
- характерна «В-симптоматика»:
  - лімфаденопатія
  - гепато- і спленомегаля
  - гіпер-γ-глобулінемія
  - аутоімуннопатія
- АІХ, повільних вірусних інфекцій
- медикаментозна гіперчутливість
- хронічні паразитарна інфекція (лейшманіоз)

КЛАСИФІКАЦІЯ ХРОНІЧНИХ ЛІМФОПРОЛІФЕРАТИВНИХ СИНДРОМІВ

- 1. Хронічний поліпотентний
імунпроліферативний синдром (ХПІС)**
- 2. Ангіоімунобластна лімфаденопатія**
- 3. Синдром Канелі-Сміта**
- 4. Ангіофолікулярна гіперплазія лімфатичних
вузлів (синдром Кастлемана)**
- 5. Синдром Таказукі**
- 6. Синдром Пустіло (Дункана)**

Хронічний поліпотентний імунопроліферативний синдром (ХПІС)

клінічні критерії:

- **Частіше у жінок, віком 35-75 років**
- **Гепатоспленомегалія**
- **Жовтяниця (50%)**
- **Зниження маси тіла (50%)**
- **Порушення функції нирок (26%)**
- **Системна (31%) або локальна (29%) лімфаденопатія**
- **Висипання на шкірі (29%)**

клінічні критерії (продовження):

- **Гарячка (29%)**
- **Підвищена пітливість (особливо вночі)**
- **Головокружіння**
- **Нудота**
- **Синдром Рейно, артрити**
- **Тромбози**
- **Зниження працездатності**

Лабораторні критерії ХПІС:

- Імунна гемолітична анемія (проба Кумбса (+))
- Наявність парапротеїнів (М-градієнт)
- гіпер- γ -глобулінемія
- холодкові антитіла, кріоглобуліни
- зниження загальної комплементарної активності сироватки

Лабораторні критерії ХПІС:

- підвищення концентрації ЦІК (можливе)
- наявність автоантитіл:
антикардіоліпінових
антимітохондріальни до парієнтальних
клітин шлунку, до гладком'язових
волокон стінки шлунку, до цитоскелету
(домінують), до кератину

Гістологічні дослідження при ХПІС:

• **КІСТКОВИЙ МОЗОК** – еритропенія, ознаки

імунного гемолізу

- **печінка** – ознаки неспецифічного реактивного чи хронічного гепатиту; асоціації з HCV
- **селезінка** – ознаки склерозу і сидерозу
- **лімфатичні вузли** – лімфоплазмочитарна інфільтрація

ЛІКУВАННЯ

- **ГКС – 1-1,5 мг/кг**
- **Трансфузія відмитих еритроцитів**
- **Цитостатики**
- **Опромінення селезінки, спленомегаля**
- **Симптоматична терапія**

Причина смерті:

- гемолітичні кризи
- злоякісні лімфоми
- Кровотечі

Прогноз – несприятливий,
особливо при наявності
авто-АТ до цитоскелету

Ангіоімуннобластна лімфаденопатія

(описана в 1974 р. Frizzera)

ЕТИОЛОГІЯ

- Тригерні фактори – ліки (пеніцилін, ампіцилін, сульфаніламід, алопуринол)
- Через дефект Т-лімфоцитів → В-клітинна проліферація
- Вважається передстадією лімфоми

КЛІНІЧНІ КРИТЕРІЇ

- **Лімфаденопатія**
- **гепатоспленомегалія**
- **Екзантема (екзема, еритродермія, геморагічна пурпура)**
- **Симптоми загальної інтоксикації**
- **Медикаментозна алергія**
- **Явища гемолітичної анемії з гемолітичними кризами**

ЛАБОРАТОРНІ КРИТЕРІЇ

- гіпер-γ-глобулінемія
- лімфопенія
- авто-АТ до мікрофіламентів,
гладком'язових волокон стінки
шлунку

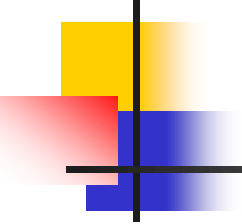

ГІСТОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІМФОВУЗЛІВ (біопсія)

- **архітектоніка л/в повністю зруйнована**
- **відсутні зародкові центри проліферації**
- **поліморфна інфільтрація: лімфоцити, плазматичні клітини, імунобласти, міжклітинні скупчення еозинофільних субстанцій, що нагадує злоякісний процес**

ДИФЕРЕНЦІЙНА ДІАГНОСТИКА
хронічного поліпотентного
імунопроліферативного синдрому (ХПІС) та
ангіоімунобластної лімфаденопатії (АІЛА)

№ п/ п	Прояви	АІЛА	ХПІС
1.	Лімфаденопатія	+	+
2.	гіпер-γ-глобулінемія	+	+
3.	Гепатоспленомегалія	+	+
4.	Гемолітична анемія	+	+++
5.	Медикаментозна анемія	+	-
6.	Екзема, еритродермія, пурпура	+	-
7.	Саркома Капоші	+	-

продовження

№ п/п	Прояви	АІЛА	ХПІС
8.	Лімфопенія	+	-
9.	Лімфоцитом	-	+
10.	«+» реакція Кумбса	+	+++
11.	Холодові аглютиніни	+	+++
12.	авто-АТ до мікрофіламентів, гладко-м'язових волокон стінки шлунку	+	+
13.	Прогноз	Гірший	
14.	Медіана виживання	15 міс.	87 міс.
15.	Переродження в злоякісну лімфому	Т- клітинна	В- клітинна

СИНДРОМ КАНЕЛА-СМІТА

(описаний у 1965 р.)

СИСТЕМНА ФОРМА СИНДРОМУ КАСТЛЕМАНА

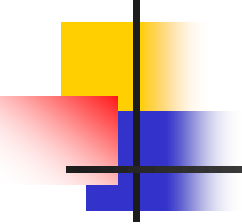
- **початок – ранній дитячий вік 1-2 міс.**
- **маніфестація – гемолітична анемія
+ інфекції**
- **хронічний перебіг**
- **хронічна лімфаденопатія**
- **гепатоспленомегалія**

СИСТЕМНА ФОРМА СИНДРОМУ КАСТЛЕМАНА

- Кумбс (+) анемія
- Тромбоцитопенія
- гіпер- γ -глобулінемія
- імунодефіцит
- тривалість життя – 3-13 років
- вважається дитячим варіантом ХПІС

СИНДРОМ КАСТЛЕМАНА
(ангіофолікулярна гіперплазія
лімфовузла)

ТИПИ синдрому:

---

1 – гіалін-васкуляризований – наявні місцеві симптоми

2 – змішаний - наявні місцеві симптоми

3 – плазмоклітинний - наявні загальні СИМПТОМИ

ЛОКАЛЬНА ФОРМА СИНДРОМУ КАСТЛЕМАНА

- **локалізоване ↑ л/в середостіння з наступним розвитком лімфоми чи плазмоцитоми**
- **гіпер-γ-глобулінемія**
- **необхідна біопсія л/в**
- **д/д з онкопатологією**

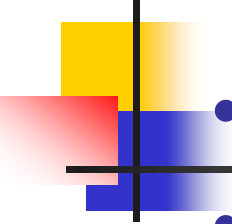

ЛОКАЛЬНА ФОРМА СИНДРОМУ КАСТЛЕМАНА

- **д/д з ХПІС:**
  - частіше ↑медіастінальні л/в
  - анемія гіпохромна
  - тест Кумбса (+)
  - відсутні гемолітичні кризи
  - відсутні специфічні авто-АТ

СИСТЕМНА ФОРМА СИНДРОМУ КАСТЛЕМАНА

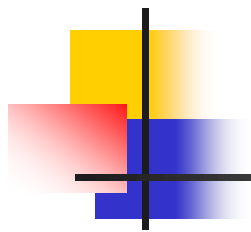
-
- **Гарячка**
  - **Гепатоспленомегалія**
  - **Висипання на шкірі**
  - **Саркома Капоші**
  - **Периферична нейропатія**
  - **Папіломи на шкірі**
  - **Зниження маси тіла**
  - **Зниження працездатності**
  - **ШОЕ[↑], анемія, тромбоцитопенія, гіпер-γ-глобулінемія**

ЛІКУВАННЯ

- ГКС
- Цитостатики
- Симптоматична терапія

СИНДРОМ ТАКАЗУКІ (РОЕМС-синдром)

(описаний у 1980 р.)

- Полінейропатія

- Лімфаденопатія

- Гепатоспленомегаля

- Ендокринопатія (цукровий діабет, аменорея, гінекомастія, імпотенція, гіпотеріоз, недостатність наднирників)

- Шкірні зміни (гіперпігментація, затвердіння, гірсутизм, гіпергідроз, анасарка)

- М-градієнт / пара протеїни (симптоми мієломи, остеоліз, остеосклероз)

СИНДРОМ ПУТІЛО (ДУНКАНА)

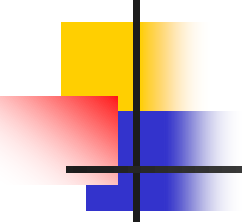
СИНДРОМ ПУТІЛО (ДУНКАНА)

- **Формується у відповідь на EBV**
- **Розвиток загальноваріабельного імунодефіциту на тлі відсутності специфічного імунітету проти EBV**
- ***Імунопатогенез:* вихід з-під імунного контролю В-л, які інфіковані EBV → В-кл. проліферація; активація CD8/Т-ЦТЛ на знищення EBV**

СИНДРОМ ПУТІЛО (ДУНКАНА)

Клініка:

-
-
- **хронічний рецидивуючий ІМ,**
  - **поступове збільшення л/в,
печінки/селезінки**
  - **розвиток злоякісної лімфоми В-клітинної**
  - **інші вірусні інфекції мають звичайний
перебіг**

СИНДРОМ ПУТІЛО (ДУНКАНА)

-
-
- Біопсія тимусу, л/в, селезінки – Т-клітини відсутні
  - гіпо- γ -глобулінемія
  - нейтропенія
  - апластична анемія
  - набутий ІД ($\downarrow$ IgM)

СИНДРОМ ПУТІЛО (ДУНКАНА)

- **Підтвердження діагнозу:**

АТ- EBV ядерні (EBNA), VCA (капсидні), EA (ранні)

- наявні/підвищені – у матері
- АТ- EBV ядерні (EBNA) відсутні – у дитини
- Генетичний дефект X-хромосоми (Xq 26-27)
- характерний спадковий анамнез

Лікування:

- специфічні Ig
- етіотропне лікування -
неефективне

A close-up photograph of four ripe red apples with yellow-orange streaks, attached to a dark brown branch with several vibrant green leaves. The apples are arranged in a cluster, with one at the top center, one at the top right, one at the bottom left, and one at the bottom center. The background is a neutral, light-colored surface.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ